

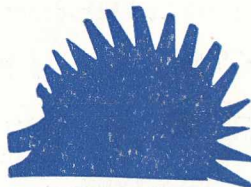
ZPÍVAJÍCÍ BENÁTKY

CARLO GOLDONI
ADOLF HOFFMEISTER
JAROSLAV JEŽEK

GOLDONI
&
HOFFMEISTER
&
JEŽEK

Dal jsem se nejdleší cestou, přešel jsem přes Ponto Rialto a náměstí Svatého Marka a vychutnával jsem čarokrásný pohled na Benátky, v noci ještě obdivuhodnější než ve dne.

Paříž jsem tenkrát ještě neznal, zato jsem viděl řadu měst, kde se večer chodilo potmě. Zjistil jsem, že benátské lucerny jsou užitečnou a milou ozdobou, tím spíš, že se o ně nemusí starat jednotliví občané, protože k úhradě nákladů na ně se pořádá každý rok zvláštní tah loterie.

Kromě tohoto celkového osvětlení je tu ještě světlo krámů, které jsou v každé roční době otevřeny až do desíti večer, přičemž značná část jich zavírá až o půlnoci a některé nezavírají vůbec.

V Benátkách najde člověk o půlnoci právě tak jako za bílého dne vyložené potraviny, otevřené výčepy a připravené večeře v hostincích a hotelích. Tady totiž není zvykem dávat společenské obědy a večeře, zato s tím větší volností a veselostí se pořádají výlety a pikniky.

V létě je na náměstí Svatého Marka a v jeho okolí v noci zrovna tak živo jako ve dne. Kavárny jsou plné šviháků, mužů i žen všeho druhu. Na náměstích, na ulicích a na kanálech se bez ustání zpívá. Zpívají obchodníci, kteří prodávají své zboží, zpívají dělníci, kteří se vracejí z práce, zpívají gondoliéři, čekající na své pány. Hlavním rysem lidové povahy je veselost a hlavním rysem benátské mluvy je vtip .

Byl jsem velice zvědav, co je nového s paní St... a její dcerou a jestli si stále ještě dělají na mne nároky. Tetička mně ujistila, že mohu být klidný. Ty domýšlivé dámy se dozvěděly, že mám styky s herci, a od té chvíle mně považovaly za nehodného, abych se k nim přiblížil a neměly pro mne nic, než pohrdání a odpor.

„Tím líp“, řekl jsem, „tím líp“, to je další výhoda, za kterou vděčím svému umění. Jsem mezi herci jako umělec ve svém ateliéru. Jsou to řádní lidé a zasluhují větší úcty než různí ti otroci pýchy a ctižádosti!“

Z Paměti Carlo Goldoniho (1707 Benátky – 1793 Paříž).

Vážení diváci,

jak je vidět z přiložené fotografie **JINDŘICHA DVOŘÁKA** v roli **TRAPOLLY**, nabízíme vám dvě hodiny pusté taškařice. Ve směru očí tohoto šotka račte listovat touto neumělou tiskovinou. Však je co pozorovat. Vidíte jednoho muže mezi dvěma ženami

ELEONORU ŠTĚPÁNKY RANOŠOVÉ
se zcela nekompromisním výrazem

pozorující koho? – nu zcela stíněného (jak potvrzeno grafickou úpravou)

H O F F M E I S T E R

PRAATELE,

vím, že doba toho chce od vás příliš mnoho. Musíte být při všem. Politika a sport se o vás perou, biografy lanařů ve vašich řadách, přednášky a spolkové schůze zabírají náročně vaše večery a už je tu zase jaro, kvetou pro vás stromy a děvčata jsou den ode dne krásnější a noci teplejší a ještě se vlastně máte učit a dělat zkoušky. A tu se hlásí umělci o váš zájem.

Nedivte se. Bez vás se nemůžeme obejít. Bez vás by to nešlo. Musíte vzít na vědomí, že pro někoho pracujeme, že si s někým rozumíme, že naše umění se někoho týká, někoho víc, než nás samých, že jdeme s někým v řadě.

Ústup umělců do splendid isolation je názorem minulosti. To je stará britská konzerva. Umělec vyrůstá z prostředí boje a lásky. Současnost je dobou, kdy rostou talenty. Napětí a strasti jsou živnější půdou umění než závětrí a klid. Buďte tím velikým rezonančním nástupem, z něhož vystupují umělci jakoby na řečniště. Čím větší bude vaše součinnost, tím více jich bude, tím bude jejich hlas zřetelnější, přesvědčivější a lidštější. My jsme měli, a dokonce máme veliké umělce, ale ti by byli větší umělci, kdyby více z vás je znalo a milovalo.

podvodného hraběte LEANDRA v podání OTAKARA JANDY a

S potřebou rostou požadavky a volání zástupů je katalyzátorem růstu jejich velikých mluvčích. Vzpomeňte si jen na našeho přítele Jiřího Wolkera. Přerostl sám sebe, poněvadž jej tisíce lidí obklopilo svým přátelstvím.

Přišli jsme k vám. Nežádáme, abyste nám šli na pomoc, ale chceme, abyste nás přijali mezi sebe.

Žádejme na umělci pravdivost a kvalitu, na spotřebiteli vkus a dobrou vůli. Odvrhněte profesorský názor, že co se vám nelíbí, je špatné, že je nesmysl, čemu nerozumíte. Nerozumím čínsky ani slovo, a přece je to krásná, stará a moudrá řeč. Mohl bych se jí učit. A učit se vidět je snazší než čínská gramatika.

Učte se dívat a naleznete svůj ztracený poměr k umění své doby. Pak teprve pochopíte, jak jsme si blízcí a jak veliké jsou naše společné povinnosti.

(Adolf Hoffmeister) Řeč k mladým o umění 1937

LISAURU Niny Diviškové, jejíž pohled mnoho slibuje.

Na další stránce spatříte příběh ze současného života – jednu ženu mezi mnoha muži

J E Ž E K (1906-1942)

Na „normální“ jeviště se Ježek dostal s větším úkolem teprve ve Zpívajících Benátkách. Je to hra se zpěvy a tanci, jak ji znalo obrozenecké divadlo. Hudba tu však není pouhou vsuvkou pro polehtání uší málo náročného obecnstva, nýbrž stává se **nutnou** součástí kusu jako umělecky rovnocenná a mnohdy nadřazená složka.

Jako v Osvobozeném divadle byl Ježek i zde vázán na činoherní umělce. Nalezl ve velmi dobré hlasové kondici Eduarda Kohouta jako Eugenia, Ludvíka Veverku jako Leandra, Ladislava Peška jako číšníka a Jaroslava Vojtu jako kavárníka; Jiřina Šejbalová převzala part Lisaučin, ačkoli se již řadu let věnovala činohře (byla absolventkou pěveckého oddělení pražské konzervatoře), a zhostila se ho úspěšně. Do komického terceta rozezlených žen zasáhla ještě paní Nasková a karikaturně Olga Scheimpflugová. Hugo Haas odmítl rossinovskou árii dona Marcia, protože ho zneklidňovala svou náročností. Vcelku zpívali činoherci výtečně a zatančili svatební pochod druhého dějství podle rad Jenčíkových s netajenou chutí a veselím. V režii Karla Dostála a ve výpravě Hoffmeisterově se Zpívající Benátky dočkaly ve Stavovském divadle krásného provedení, které při veškerém humoru bylo poetické. O premiéře hrál klavírní part Ježek.

E U G E

jde hlava kolem jak je zdůrazněno na
jeho **PETRA ČEPKA** a alternujícího

jste svědky po výtce bolestně
ironického pohledu **DANIELY
ŠRAJEROVÉ** v roli (?) Vittorie
ač zasáhla ruka stíhačova

V době úspěchů Ježek dobře vypadal. Měl snědou pleť trochu do olivova, tmavé vlasy, které se kovově leskly, šatil se pečlivě a věnoval svému zevnějšku značnou pozornost. Měl vysloveně osobní půvab. Ženy ho velmi obletovaly. Často vzplanul. Jedna z dívek, kterou hlouběji miloval, ale která k němu měla vztah rozumně a laskavě přítelkyně, nápadně se podobala postavám renesančního malíře

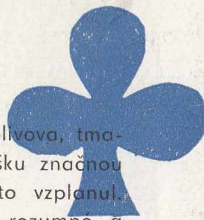
Sandra Botticelliho s typicky klenutým čelem a bledou barvou obličeje. Je zajímavé, že Ježek, ačkoli tuto souvislost nikdy neuvedl a kdo ví, zda si jí byl vědom, Botticelliho náruživě ctil a sháněl ustavičně reprodukce jeho obrazů tvrdě, že jeho barvy mají zvláštní modré odstíny, které v nich jiný ztěžka mohl postřehnout. Snad podvědomě poznával ve tvarech Primavera a Venuse dívku, o kterou měl kdysi zájem.

Ze vzpomínek Václava Holzkněchta
v knize Jaroslav Ježek a Osvobozené divadlo.

N I O V I

připojené podobizně věčně se obává-
JIRÍHO KODETA – filmového hrdiny

Ač vyšel z nuzných poměrů, přece s náležitým prožitkem sevcivil
čil **ARNOST BOROVEC** mrzkého kapitalistu **PANDOLFA**, který
těží z těchto událostí. Tuto stránku uzavírá vždy jemný a styd-
livý **JIRÍ CEPORAN** – tentokrát v masce **RIDOLFA**

Goldoni - Hoffmeister - Ježek ZPÍVAJÍCÍ BENÁTKY
Hru Goldoniho přeložil a volně upravil A. Hoffmeister
Režie: Jan Kačer - Výprava: Luboš Hrůza
Hudba J. Ježek - J. Tomsíček
Pohybová spolupráce
A. Jandová j. h.

využil LUDEK ELIAS

Svých životních zkušeností

v roli DONA MARZIA

Tančí

Tančí

MARCELA

MARTINIKOVÁ j. h.

Přestávka po 1. obraze.

Technicky spolupracují: Stavby: V. Plachý s kolektivem, světla: J. Řezáč s kolektivem, dekorace: M. Rybiář s kolektivem, kostýmy: B. Smetanová s kolektivem, vlásenky: M. Kuthanová s kolektivem, rekvizity: B. Hubená s kolektivem:

TABORSKA j. h.

LUDMILA

Premiéra dne 15. května 1963.

Představení řídí Marie Minská. —

Text sleduje František Labudek. — Na

klavíry hraji Jan Tomsíček a Jaromír Sclamoun.

T 12.32376

Redakce programu Helena Mandelová, výtvarník
Luboš Hrůza, typografická spolupráce Rudolf Mikeska,
výtiskly Moravské tiskařské závody, n. p. v Olomouci, závod Os-
trava, provozovna 22, Ostrava I, Hollarova 14. — Cena 1,60 Kčs.

DIVADLO PETRA BEZRUČE V OSTRAVĚ